

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Dariusz Dąbrowski</i>
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Jadwiga Skrzyńska

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) *Spółki Akcyjnej w C. (dawniej: (...) Spółki Akcyjnej w C.)*

przeciwko *Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki*

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 30 maja 2017 roku Nr (...)

- zmienia decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 30 maja 2017 roku Nr (...) w pkt 1. ten sposób, że przyjmuje, iż (...) Spółka Akcyjna w C. naruszyła obowiązek opisany w pkt 1 Decyzji w dniu 12 sierpnia 2015 roku;
- zmienia decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 30 maja 2017 roku Nr (...) w pkt 2. ten sposób, że obniża nałożoną na (...) Spółkę Akcyjną w C. karę pieniężną do wysokości 1652,40 zł (jeden tysiąc sześćset pięćdziesiąt dwa złote czterdzieści groszy),
- zasądza od pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej w C. kwotę 837 zł (osiemset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania

SSO Dariusz Dąbrowski

Sygn. akt *XVII AmE 244/17*

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 30 maja 2017 r., znak: (...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 i art. 11 d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.) w zw. z §5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r. Nr 133, poz. 924) oraz na podstawie art. 104 k.p.a. w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie wymierzenia (...) S.A. w C. kary pieniężnej za niedostosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r, orzekł, że (...) S.A. w C. w dniach 10 – 12 sierpnia 2015 r. w odniesieniu do obiektu

zlokalizowanego w C. przy ul. (...), naruszyła obowiązek w zakresie dostosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne i za to działanie, wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 50272 zł.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył przedsiębiorca – (...) S.A. w C. zaskarżając ją w części.

Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie

art. 11c ust. 2 pkt 2, art. 11d ust. 3 oraz art. 56 ust. 1 pkt 3a Prawa energetycznego poprzez wymierzenie powodowi kary pieniężnej za naruszenie obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych przez (...) S.A. w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku.

Odwołujący wniósł o zmianę decyzji poprzez wymierzenie kary pieniężnej w kwocie 1652 zł za działanie polegające na naruszeniu w dniu 12 sierpnia 2015 roku obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikającego z art. 11 Prawa energetycznego oraz o zasądzeniu kosztów postępowania.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Na rozprawie strony podtrzymały swoje stanowisko w sprawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka Akcyjna w C. jest przedsiębiorcą wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego pod pozycją (...). Wcześniej przedsiębiorca prowadził działalność pod firmą (...) S.A. (k. 85-112 akt sprawy)

Przedsiębiorcę wiązała z (...) S.A. umowa o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z dnia 16 grudnia 2013 roku. Odbiorca – (...) S.A. w sierpniu 2015 roku miał ustaloną moc umowną na 4,6000 MW, a moc bezpieczna na wartość 0,960 MW. (k. 19-31 akt administracyjnych)

W dniu 10 sierpnia 2015 roku (...) S.A. w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożeń bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy Prawo energetyczne i wprowadziły od godz. 10.00 ograniczenie w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. (bezsporne)

W dniu 10 sierpnia 2015 roku (...) S.A. powiadomiły Ministra Gospodarki o wystąpieniu zagrożenia, podjętych działaniach oraz zgłosiły konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy Prawo energetyczne. (bezsporne)

W dniu 11 sierpnia 2015 roku Rada Ministrów wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136, wprowadzając ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 roku od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 roku do godz. 24:00. (bezsporne)

Ograniczenia w poborze energii miały obowiązywać w następujących okresach:

- 10 sierpnia 2015 roku od godz. 10:00 do godz. 22:00 – 20 stopień zasilania,

Przekroczenie dopuszczalnego poboru mocy przez Przedsiębiorcę wyniosło w dniach:

- 10 sierpnia 2015 roku – 13,2794 (MW w godzinie),

- 11 sierpnia 2015 roku – 2,9274 (MW w godzinie),

- 12 sierpnia 2015 roku – 0,5508 (MW w godzinie).

(k. 3-4 akt administracyjnych)

Od 13 sierpnia 2015 roku powód przestrzegał ograniczeń w poborze mocy. Przedsiębiorca wystąpił o zwiększenie wartości mocy bezpiecznej, dostosował także swoje przedsiębiorstwo do ograniczeń w przyszłości. (bezsporne)

W dniu 18 kwietnia 2016 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wszczął wobec powoda postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z podejrzeniem naruszenia obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. (k. 1-2 akt administracyjnych)

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym i sądowym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie. Sąd uznał zarzut podnoszony w odwołaniu za prawidłowy, co prowadziło do zmiany wysokości wymierzonej Przedsiębiorcy kary pieniężnej.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 1 pkt 3a) Prawa energetycznego karze pieniężnej podlega ten kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Art. 11 stanowi, że:

1. W przypadku zagrożenia:

1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo-energetycznym,

2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,

3) bezpieczeństwa osób,

4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

2. Ograniczenia w sprzedaży paliw stałych polegają na sprzedaży tych paliw na podstawie wydanych odbiorcom upoważnień do zakupu określonej ilości paliw.

3. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła polegają na:

1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;

2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła.

4. Ograniczenia wprowadzone na zasadach określonych w ust. 2 i 3 podlegają kontroli w zakresie przestrzegania ich stosowania.

5. Organami uprawnionymi do kontroli stosowania ograniczeń są:

1) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki - w odniesieniu do dostarczanej sieciami energii elektrycznej;

2) wojewodowie - w odniesieniu do paliw stałych oraz ciepła;

3) organy właściwe w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią, o których mowa w art. 21a - w odniesieniu do jednostek wymienionych w tym przepisie.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców.

6a. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, określa w szczególności:

1) sposób wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła, umożliwiający odbiorcom tej energii i ciepła dostosowanie się do tych ograniczeń w określonym czasie;

2) rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;

3) zakres i okres ochrony odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;

4) zakres planów wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła oraz sposób określania w nich wielkości tych ograniczeń;

5) sposób podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła.

7. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

8. Przedsiębiorstwa energetyczne nie ponoszą odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem, o którym mowa w ust. 7.

9. Minister właściwy do spraw energii informuje niezwłocznie Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym o:

1) wprowadzonych ograniczeniach, o których mowa w ust. 7, w zakresie dostarczania i poboru energii elektrycznej;

2) podjętych działaniach i środkach dla usunięcia stanu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, o których mowa w art. 11c ust. 2 i 3.

Zgodnie z treścią art. 11c ust. 3 „Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw energii oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7”.

Natomiast art. 11d ust. 3 stanowi, że „W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.”

Mając na uwadze treść powyższych przepisów stwierdzić należy, że brak było podstaw do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej za nie dostosowanie się do ograniczeń w poborze energii za dni 10 i 11 sierpnia 2015 roku. Przytoczone

wyżej przepisy prawa energetycznego nie dają podstaw do uznania, że czyn Przedsiębiorcy stanowi podstawę do przypisania mu popełnienia deliktu administracyjnego.

Jak wskazano powyżej podstawą nałożenia na powoda kary pieniężnej może być naruszenie przez niego przepisów art. 11, 11c ust. 3 i 11d ust. 3 prawa energetycznego. W myśl art. 11d ust. 3 prawa energetycznego, w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Zdaniem Sądu, aby można było przypisać powodowi naruszenie tego właśnie przepisu, musiałby on stanowić podstawę wprowadzenia ograniczeń w odbiorze energii. Tymczasem, co jest bezsporne (...) S.A. wprowadziły ograniczenia na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 prawa energetycznego. Na tą podstawę wprowadzenia ograniczeń wskazał także Prezes URE w uzasadnieniu decyzji (pierwszy akapit uzasadnienia decyzji). Tymczasem przepis ten nie stanowi podstawy ukarania w oparciu o art. 56 ust. 1 pkt 3a. Na powyższe zwróciło uwagę także piśmiennictwo. F. E. w komentarzu do Prawa Energetycznego („Prawo Energetyczne. Tom I. Komentarz do art. 1-11s” pod redakcją Mariusza Swory i Zdzisława Murasa, Wolters Kluwer 2016, wyd. 2, s. 1370) wskazał, że „Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 3a pr.en. karze pieniężnej podlega ten, kto „nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie (...) art. 11c ust. 3”. Przepis art. 11 ust. 3 pr. En. Nie stanowi tymczasem samoistnej podstawy do wprowadzenia ograniczeń, odsyłając w tym zakresie do trybu wprowadzenia ograniczeń określonego w art. 11 ust. 7 pr. En. Niewątpliwie mamy tutaj do czynienia z błędem ustawodawcy, który w normie art. 56 ust. 1 pkt 3a powinien był odesłać do art. 11c ust. 2 pr.en.” Jeżeli zaś ograniczenie w dniach 10 i 11 sierpnia 2012 roku zostało wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2, a nie dostosowanie się do tej normy nie jest penalizowane, to nie można obecnie wywieść odpowiedzialności deliktowej Przedsiębiorcy z art. 11d ust. 3 prawa energetycznego. Ma rację skarżący podnosząc, że brak jest podstaw do stosowania w tym zakresie wykładni rozszerzającej. Przepis przewidujący możliwość nałożenia na podmiot sankcji karnoadministracyjnej wymaga precyzyjnego określenia przez ustawodawcę zasad i przesłanek odpowiedzialności. Przepisy o charakterze karnoadministracyjnym muszą być stosowane w sposób precyzyjny i jednoznaczny.

Mając powyższe na uwadze, wobec tego, że przepisy prawa energetycznego nie przewidują wprost odpowiedzialności za naruszenie ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 prawa energetycznego, brak jest podstaw do ukarania Przedsiębiorcy z tytułu niezastosowania się do ograniczeń w dostawie i poborze energii elektrycznej wprowadzonych przez (...) w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku. Dlatego też Sąd w punkcie 1 wyroku zmienił skarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił iż naruszenie miało miejsce jedynie w dniu 12 sierpnia 2015 roku. Wymierzona kara została zmniejszona odpowiednio do wartości przekroczonych w dniu 12 sierpnia.

Niewątpliwie Przedsiębiorca swoim zachowaniem naruszył ograniczenia w dostawie i poborze energii elektrycznej wprowadzone przez Radę Ministrów na podstawie rozporządzenie z dnia 11 sierpnia 2015 roku, określone w art. 11 ust. 7 prawa energetycznego. Zachowanie to jest niewątpliwie penalizowane na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 prawa energetycznego. Wprowadzone rozporządzeniem ograniczenia obowiązywały Przedsiębiorcę już w dniu 12 sierpnia 2015 roku i powinien się do nich zastosować, został o nich poinformowany już w dniu 10 sierpnia i niewątpliwie powinien się przygotować do wprowadzenia ograniczeń.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 6 prawa energetycznego ustalając wysokość kary Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, dotychczasowe zachowanie podmiotu oraz jego możliwości finansowe.

Sąd zgadza się z oceną pozwanego, iż czynowi powoda można przypisać znaczny stopień szkodliwości czynu. Działanie Przedsiębiorcy miał bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, co sprowadzało realne zagrożenie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju. Należy w tym wypadku mieć na uwadze całość przekroczeń w tym czasie i ich wpływu na całość systemu. Zagrożenie dostaw energii elektrycznej było realne i obejmowało terytorium całego kraju. Nawet niski stopień przekroczenia poboru mocy miało istotny wpływ na bezpieczeństwo systemu. Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że brak było podstaw do skorzystania wobec powoda z możliwości odstąpienia od wymierzenia mu kary.

Mając na uwadze, że penalizacji na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a podlegało jedynie zachowanie powoda w dniu 12 sierpnia 2015 roku, Sąd obniżył karę do przekroczenia, którego Przedsiębiorca dokonał w tym dniu. Wartość przekroczenia przez powoda dopuszczalnego poboru mocy w dniu 12 sierpnia 2015 roku wyniosła 0,5508 MW w godzinie. Sąd podziela przy tym wartość mnożnika ustalonego przez Prezesa URE w oparciu o poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującej (1500 zł). Dokonane w ten sposób obliczenie dało wynik 1652,40 zł i do takiej wysokości kara wymierzona przez pozwanego, została przez Sąd obniżona. Kara w tej wysokości mieści się w limicie określonym w art. 56 ust. 3 prawa energetycznego, nie wpłynie też na możliwości finansowe powoda. Wysokość kary gwarantuje osiągnięcie jej prewencyjnych i represyjnych celów. Stanowi realną dolegliwość dla podmiotu, mając zaś na uwadze dalsze działania powoda, zadziałała prewencyjnie dla zapobieżenia powtarzaniu się nagannego zachowania w przyszłości.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzając na rzecz powoda zwrot poniesionych przez niego kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia swoich praw, na które składają się koszty zastępstwa procesowego oraz opłata od odwołania.

SSO Dariusz Dąbrowski